

PRAVILNIK O ZAGOTAVLJANJU VARNOSTI ATLETSKE ZVEZE SLOVENIJE (SAFEGUARDING POLICY)

SEPTEMBER 2023

KAZALO:

Uvod	1
Namen	1
Obseg.....	1
Ključna načela.....	2
Vloge in odgovornosti.....	3
Zaveza AZS	3
Odgovornosti posameznikov	3
Odgovornosti zaupnika za zagotavljanje varnosti.....	3
Poročanje in postopki poročanja o težavah.....	4
Preiskovalni in disciplinski postopki.....	4
Zaupnost.....	4
Pregled in vrednotenje	4
Sklep	5
Priloga.....	6
Opredelitev pojmov.....	6

Uvod

Atletska zveza Slovenije (AZS) si prizadeva ustvariti varno, zdravo in vključujoče okolje za vse, ki se ukvarjajo z atletiko. Zavzemamo se za zaščito vseh posameznikov, otrok in odraslih, da bi jih zaščitili pred zlorabami (fizičnimi, verbalnimi, duševnimi, spolnimi ali drugimi), nadlegovanjem in izkoriščanjem. Ta pravilnik o zagotavljanju varnosti opisuje našo zavezanost k spodbujanju dobrobiti športnikov, trenerjev, uradnikov, prostovoljcev in vseh drugih posameznikov, povezanih z našimi organizacijami. Upoštevamo smernice Evropske atletike (www.european-athletics.com) in Svetovne atletike (www.worldathletics.org), da bi zagotovili najvišje standarde varnosti.

Namen

Namen tega pravilnika je:

1. varovati in si prizadevati za dobrobit zdravje, dobro počutje in največjo korist vseh posameznikov, ki se ukvarjajo z atletiko, zlasti otrok, mladih in ranljivih odraslih;
2. zagotavljanje jasnih smernic in postopkov za preprečevanje in odzivanje na primere neprimerne ravnanja ali zlorabe;
3. vzpostaviti varno in spodbudno okolje, ki omogoča razvoj in dobro počutje vseh posameznikov, ki se ukvarjajo z atletiko.

Obseg

Ta pravilnik velja za vse posameznike, ki so vključeni v atletske dejavnosti, ki jih organizirata, odobravata ali podpirata AZS, Evropska atletika in Svetovna atletika. To vključuje atlete, trenerje, uradnike, prostovoljce, starše/skrbnike in vse druge posameznike, povezane z našimi organizacijami.

Ključna načela

1. Najboljši interesi: V prvi vrsti skrbimo za dobrobit, zdravje, dobro počutje in največjo korist športnikov in drugih posameznikov, povezanih z atletiko.
2. Preventivni ukrepi: Zavezani smo k sprejemanju proaktivnih ukrepov za preprečevanje nepravilnega ravnanja, zlorabe in škode.
3. Enakopravnost in vključevanje: Spodbujamo enake možnosti in vključevanje ter vse posameznike obravnavamo dostojanstveno in spoštljivo, ne glede na njihovo starost, spol, raso, vero, spolno usmerjenost, invalidnost ali druge zaščitene lastnosti.
4. Varno zaposlovanje in izbira: Zagotavljamo, da so vsi posamezniki, ki delajo s športniki, ustrezno preverjeni, vključno s preverjanjem njihove zgodovine, v skladu z lokalnimi predpisi in najboljšimi praksami.
5. Usposabljanje in izobraževanje: Športnikom, trenerjem, uradnikom in drugim ustreznim posameznikom zagotavljamo usposabljanje in izobraževanje za ozaveščanje o vprašanih zagotavljanja varnosti in spodbujanja dobrih praks.
6. Poročanje in ukrepanje: Vzpostavili smo pregledne postopke za poročanje o pomislekih, obtožbah ali primerih neprimernega ravnanja, zlorabe ali škode. Takšne primere obravnavamo resno in se nemudoma odzovemo ter zagotovimo varnost in dobro počutje prizadetih oseb.
7. Zaupnost: Zavedamo se pomena ohranjanja zaupnosti v celotnem postopku zagotavljanja varnosti. Za vsa poročila, razprave in preiskave, povezane s pomisleki glede zagotavljanja varnosti, bo veljala stroga zaupnost, hkrati pa bo zagotovljeno, da se informacije posredujejo na podlagi potrebe po seznanitvi ter v skladu z zakonskimi in regulativnimi zahtevami.
8. Podpora in usmerjanje: Zavezani smo k zagotavljanju ustrezne podpore posameznikom, ki so doživeli ali prijavili neprimerno ravnanje, zlorabo ali škodo. Poskrbeli bomo za obveščanje, svetovanje in usmerjanje k ustreznim službam za podporo, da bodo prizadeti posamezniki imeli dostop do potrebne podpore in pomoči.
9. Ocenjevanje in obvladovanje tveganj: Redno bomo izvajali ocene tveganja, da bi ugotovili morebitna tveganja in ranljivosti v naših organizacijah in športnih dejavnostih. Na podlagi teh ocen bomo razvili in izvajali strategije za obvladovanje tveganj, da bi učinkovito zmanjšali in odpravili ugotovljena tveganja.
10. Sodelovanje in partnerstva: Aktivno si bomo prizadevali za sodelovanje in partnerstvo z ustreznimi organizacijami, vključno z lokalnimi organi, organi pregona, službami za zaščito otrok in drugimi športnimi organizacijami, da bi izmenjali informacije, vire in najboljše prakse, povezane z zagotavljanjem varnosti.
11. Nenehno izboljševanje: Zavezani smo k nenehnemu izboljševanju naših praks zagotavljanja varnosti. Redno bomo ocenjevali učinkovitost naših pravilnikov in postopkov za zagotavljanje varnosti, pridobivali povratne informacije od posameznikov, vključenih v atletiko, in po potrebi prilagajali naše ukrepe za zagotavljanje varnosti.

12. Žvižgaštvo: Vse posameznike, povezane z AZS, Evropsko atletiko in Svetovno atletiko, spodbujamo, da prijavijo vse pomisleke ali sume v zvezi z neprimernim ravnanjem, zlorabo ali škodo. Zagotovili bomo varen in zaupen mehanizem za prijavo žvižgačev ter zaščito pred povračilnimi ukrepi za tiste, ki poročajo dobronamerno.

Vloge in odgovornosti

Zaveza AZS

- AZS se zavezuje, da bo spodbujala in izvajala ta pravilnik o zagotavljanju varnosti in da se bodo vsi posamezniki, povezani z našo organizacijo, zavedali svojih odgovornosti in pravic.
- AZS bo zagotovila ustrezne vire, usposabljanje in podporo za učinkovito izvajanje tega pravilnika.
- AZS bo na podlagi prijav nepravilnega ravnanja, zlorabe ali škode ustrezno ukrepala v skladu z vzpostavljenimi postopki ter lokalnimi predpisi in najboljšimi praksami.
- AZS bo redno pregledovala in posodabljala ta pravilnik, da bo vključevala spremembe zakonodaje, najboljše prakse in smernice evropske in svetovne atletike.

Odgovornosti posameznikov

- Vsi posamezniki, povezani z AZS, vključno s športniki, trenerji, funkcionarji, prostovoljci, starši/skrbniki in drugimi, so odgovorni, da se seznanijo s tem pravilnikom o zagotavljanju varnosti in ga upoštevajo.
- Posamezniki morajo vse pomisleke, sume ali primere nepravilnega ravnanja, zlorabe ali škode nemudoma in natančno prijaviti prek ustreznih kanalov za prijavo.
- Posamezniki morajo v celoti sodelovati pri vseh preiskavah, povezanih z zagotavljanjem varnosti, ter zagotoviti resnične in točne informacije.
- Posamezniki morajo spoštovati in upoštevati načela in standarde, opisane v tem pravilniku o zagotavljanju varnosti, ter dejavno prispevati k ohranjanju varnega in vključujočega okolja za vse, ki se ukvarjajo z atletiko.

Odgovornosti zaupnika za zagotavljanje varnosti

- Imenovani zaupnik za zagotavljanje varnosti je odgovoren za usklajevanje dejavnosti zagotavljanja varnosti, svetovanje in odzivanje na pomisleke, prijave ali poročila o neprimernem ravnanju ali zlorabi.

Poročanje in postopki poročanja o težavah

- Vsak posameznik, ki ima pomisleke, sume ali težave oziroma je seznanjen z nepravilnim ravnanjem, zlorabo ali škodo, mora te pomisleke sporočiti imenovanemu zaupniku za zagotavljanje varnosti pri AZS.
- Poročila lahko oddate osebno, po telefonu ali prek posebnih kanalov za poročanje, ki jih zagotavlja AZS.
- Posamezniki, ki menijo, da obstaja neposredna nevarnost resne škode, se morajo obrniti na pristojne uradne službe v Republiki Sloveniji.

Preiskovalni in disciplinski postopki

- Poročila o neprimernem ravnanju, zlorabi ali škodi bomo obravnavali resno ter jih reševali hitro in obzirno.
- AZS bo opravila temeljito preiskavo vseh prijavljenih pomislekov ter pri tem zagotovila zaupnost, poštenost in nepristranskost celotnega postopka.
- AZS bo v primeru utemeljenih prijav neprimernega vedenja, zlorabe ali škode uporabila ustrezne disciplinske postopke.
- Disciplinski ukrepi lahko vključujejo opozorila, začasne izključitve, ukinitve članstva ali druge ustrezne ukrepe glede na resnost kršitve.

Zaupnost

- Vsa poročila, razprave, preiskave in z njimi povezane informacije v zvezi s pomisleki glede zagotavljanja varnosti bodo obravnavane zaupno in v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi.
- Zaupnost se bo ohranjala v največji možni meri, pri čemer bo zagotovljeno, da se informacije izmenjujejo na podlagi potrebe po seznanitvi.
- AZS bo z osebnimi podatki ravnala v skladu z zakoni in predpisi o varstvu podatkov.

Pregled in vrednotenje

- Ta pravilnik o zagotavljanju varnosti se bo redno pregledoval, najmanj enkrat letno, da se zagotovi njegova učinkovitost in ustreznost.
- Pri pregledih se bodo upoštevale spremembe zakonodaje, najboljše prakse in smernice Evropske atletike in Svetovne atletike.
- Posamezniki, ki se ukvarjajo z atletiko, bodo posredovali povratne informacije, da bi opredelili področja za izboljšanje in okrepitev ukrepov za zagotavljanje varnosti.

Sklep

Na AZS smo v celoti zavezani zagotavljanju varnega, zdravega, vključujočega in spodbudnega okolja za vse posameznike, ki se ukvarjajo z atletiko. Ohranili bomo najvišje standarde zagotavljanja varnosti in si nenehno prizadevali za izboljšanje naših pravilnikov in praks. Skupaj lahko ustvarimo okolje, v katerem se vsi počutijo cenjene, spoštovane in varne.

Priloga

Opredelitev pojmov

Otrok – »otrok« ali »otroci« pomeni posameznika ali skupino posameznikov, ki še niso dopolnili 18 let.

Zlorabe, nadlegovanje in izkoriščanje so opisani v nadaljevanju:

Psihična zloraba je nezaželeno dejanje, ki vključuje zaničevanje, omalovaževanje, zavračanje, omejevanje, izolacijo, verbalni napad, poniževanje, ustrahovanje, infantilizacijo ali katero koli drugo vedenje, ki lahko zmanjša posameznikov občutek identitete, dostojanstva ali lastne vrednosti. To je osrednji element večine vrst zlorab, saj se ob njih pojavi še psihična zloraba. Pogosto se kaže tudi kot ustrahovanje ali spletno ustrahovanje.

Fizična zloraba je vsako namerno ali neželjeno dejanje, na primer brcanje, pretepanje, grizenje ali požig, ki povzroči poškodbe ali telesno škodo. Lahko vključuje prisilno uživanje alkohola ali sistematično uporabo dopinga. Fizična zloraba je lahko tudi vsaka prisilna ali neprimerna telesna dejavnost, na primer trening, ki ni primeren starosti in telesni zgradbi športnika. Prisilni ali pretirani treningi lahko v športnem okolju uidejo nadzoru, saj so ambicije športnikov in trenerjev velike. Pritiski vrstnikov lahko enega ali oba spodbudijo k temu, da si naložita ali prevzameta prevelike obremenitve pri treningu in/ali tekmovalnih obveznostih. Dialog med športniki in trenerji, namenjen določanju medsebojno dogovorjenih in dosegljivih ciljev uspešnosti, lahko pomaga opredeliti sprejemljive in dopustne zahteve glede treninga.

Spolna zloraba je vsako ravnanje spolne narave, bodisi kontaktno (»penetracija« ali »nepenetracija«) ali nekontaktno, pri katerem soglasje ni dano, ga ni mogoče dati, je izsiljeno ali je z njim manipulirano. Pri tem lahko posamezniki gledajo ali ustvarjajo spolne podobe, opazujejo spolne dejavnosti, spodbujajo druge k spolno neprimernemu vedenju ali nagovarjajo osebo k zlorabi. Lahko jo zagrešijo moški in ženske, pogosto pa se zgodi, da ima ena stran moč nad drugo.

»**Grooming**« je postopek (prek spleta ali osebno), v katerem posameznik vzpostavi odnos s športnikom in ga spodbudi, da mu zaupa, tako da lahko z njim manipulira in ga izkorišča v svojo korist. Športnikovo družino, spremstvo in prijatelje pogosto privede do tega, da verjamejo, da je oseba zanesljiva in vredna zaupanja, kar ji omogoča dostop do športnika. Z manipulacijo s športnikom in izkoriščanjem odnosa športnika prepriča, da mora izpolniti njene zahteve. Moč, ki jo ima ta oseba nad športnikom, uporabi za to, da ga izolira od prijateljev in družine, ki bi ga sicer lahko opozorili ali posvarili pred izvajanjem zahtev.

Nadlegovanje je vsako neželjeno ali nezaželeno vedenje, ki je žaljivo ali zaradi katerega se oseba počuti ponižano ali ustrahovano. Nadlegovanje zaradi vpliva je, kadar nekdo, ki ima moč nad drugim posameznikom, običajno na delovnem mestu, to moč uporablja za fizično ali psihično nadlegovanje druge osebe na nižjem položaju. Nadlegovanje zaradi vpliva lahko vključuje izključevanje, neustrezne delovne naloge (premalo, preveč ali nižja raven od sprejemljive) ter vsiljivo vedenje.

Spolno nadlegovanje je vsako neželjeno ali nezaželeno vedenje spolne narave, verbalno, neverbalno ali fizično. Primeri vključujejo neželena ali ponižujoča intimna vprašanja v zvezi s telesom, oblačili ali zasebnim življenjem, šale s spolnimi namigi ter predloge ali zahteve za spolna dejanja brez privolitve. To so lahko neželena besedilna sporočila, telefonski klici, pisma ali druge oblike komunikacije s spolno vsebino. Lahko vključujejo tudi opazovanje, gestikulacijo ali deljenje fotografij ali slik s spolnimi namigi. Primeri fizičnega spolnega nadlegovanja so nepotrebni telesni stiki spolne narave, kot so stiskanje, poskus poljubljanja, božanja ali dotikanje.

Izkoriščanje je, kadar nekdo izvaja nadzor nad drugo osebo in/ali njenim premoženjem za lastno »osebno korist« in brez njenega v celoti obveščenega soglasja. Osebna korist je lahko psihološka, ugledna ali komercialna in pomeni izkoriščanje, kadar se pravice osebe prodajajo ali se o njih pogaja brez izrecnega in v celoti obveščenega soglasja druge osebe. Primer v atletiki je lahko goljufivo zavajanje glede športnikove starosti ali državljanstva, goljufivo ravnanje v imenu športnika ali neupravičeno prevzemanje nerazumnega deleža prihodkov od sponzorskih ali finančnih dogovorov. Izkoriščanje se pojavlja v različnih oblikah. Primeri vključujejo spolno izkoriščanje, finančno izkoriščanje in podpisovanje dolgoročnih pogodb s športniki, ko so ti še otroci.

Zanemarjanje je nezagotavljanje minimalne ravni fizične ali čustvene oskrbe, ki povzroča škodo, dopušča nastanek škode ali ustvarja neposredno nevarnost nastanka škode. To se običajno nanaša na skrb staršev ali skrbnikov za otroke, vendar je pomembno tudi za druge osebe, ki so dolžne skrbeti za drugo osebo, na primer trenerja ali vodje ekipe za športnika. To lahko vključuje nezagotavljanje ustrezne količine vode pri visokih temperaturah, ustreznih oblačil pri nizkih temperaturah ali nezagotavljanje ustrezne hrane, nastanitve ali varnega potovanja.

Zloraba, nadlegovanje in izkoriščanje lahko temeljijo na rasi, veri, barvi kože, prepričanju, etničnem poreklu, spolu, spolni usmerjenosti, starosti, invalidnosti, socialno-ekonomskem statusu in športnih sposobnostih ali na kombinaciji katere koli od teh značilnosti. Lahko gre za en sam osamljen dogodek ali vrsto dogodkov, osebno ali spletno, namerno, nezaželeno ali prisilno. Nadlegovanje, trpinčenje, zanemarjanje ali homofobija so samo drugi vidiki zlorabe ali nadlegovanja in jih je treba v skladu s tem pravilnikom obravnavati na enak način.

Vsaka od teh oblik zlorabe, nadlegovanja in izkoriščanja lahko vključuje vidik finančne zlorabe. Lahko se zgodi, da je posameznik prisiljen ali nevede prisiljen v podpis pogodb ali sporazumov, ki finančno koristijo drugim, niso pa nujno finančno koristni zanj. Vsak element prisile je lahko zloraba, nadlegovanje ali izkoriščanje, če je posameznik otrok ali če posameznik ni pooblastil nekoga za delovanje v svojem imenu ali če mu o vplivu pogojev pogodbe ni ustrezno svetoval neodvisni strokovnjak, kot je računovodja ali odvetnik.

Včasih se lahko zgodi, da so dejanja, ki za neko osebo ne pomenijo zlorabe, lahko zaradi ranljivosti posameznika, ki je zlorabljen, zlorablajoča ali škodljiva, kar je lahko posledica njegove starosti, sposobnosti ali druge oblike ranljivosti.

Zloraba, nadlegovanje in izkoriščanje so pogosto posledica zlorabe položaja osebe, ki ji zaupa, kar pomeni neprimerno uporabo moči s strani osebe, ki ima vpliv, moč ali oblast, ki jo posameznik uporabi proti drugi osebi.

AZS ne odobrava nobene oblike zlorabe, nadlegovanja ali izkoriščanja, vendar se zaveda, da se morajo tisti, ki so vključeni v atletiko, osredotočiti na proaktivne ukrepe za preprečevanje hujših oblik zlorabe, nadlegovanja ali izkoriščanja.

